

Una pregària a Santa Clara

Una de les coses que més aprecio, a mesura que passen els anys, és adonar-me com la vida ens aporta, per sobre de tot, aprenentatge; vaja, allò que se'n diuen "llicons de vida". Un d'aquests aprenentatges és assumir i integrar com, en ocasions, allò que ens porta fins al conflicte i a la divergència, obeeix, en veritat, a una manifestació més del teatre d'arquetips en el qual vivim i on, tantes vegades, som incapaços de sortir-ne per les limitacions que ens determinen tant la ment, l'ego com les emocions o, fins i tot, les passions. Dic això perquè reprendre aquesta col·laboració amb **El Pou de la gallina** em porta, inexcusablement, a un seguit d'articles publicats ja fa uns anys, prou coneguts d'alguns, que em van dur a una situació de conflicte i tensió. I alguna cosa que ara no ve al cas. I dic això perquè, possiblement, a algú li podrà sorprendre la temàtica d'aquesta primera col·laboració.

El passat 12 de maig, l'amiga sor Lucía Caram va convidar-me a dissenyar una pregària al Convent de Santa Clara. Unes setmanes després que ella mateixa, generosament, em volgués presentar una conferència a l'entorn de Sant Ignasi al Museu Comarcal de Manresa, aquesta vegada vaig ser convidat, per entendre'ns, a casa seva on, un dissabte al mes, la comunitat de monges dominiques que romanen a Santa Clara i altres ciutadans fan una pregària. Sé que hi haurà algú que no s'acabarà de creure el que acaba de llegir, però ho ha llegit bé. He parlat d'amistat sincera, amb una persona amb qui, per què no dir-ho, en el seu moment vaig tenir una distància i una divergència prou importants. No voldria caure en els habituals territoris de l'autoconfessió postmoderna, però no em puc estar d'escriure que, en certa ocasió, vaig adonar-me que no podia seguir endavant sense posar en pràctica un dels més extraordinaris llibres que existeixen sobre el perdó: "Le pardon" (1967), de Vladimir Jankélévitch. Per a aquest filòsof i musicòleg francès no hi ha dubte que el perdó no és unívoc ni universal, sinó més aviat una qüestió personal. Aquest pot sorgir o bé de l'amor desinteressat o bé per un diàleg sincer que sorgeix entre les dues parts enfrontades i on, en establir-se un primer contacte o una represa d'aquest, apareix una veritable coneixença o reconeixença. Com deia la gran Hanna «el perdó actua sempre de nou perquè expressa la voluntat de canviar i començar altra vegada».

Us puc ben assegurar que amb sor Lucía -més coneguda per la seva acció social i humanitària que, segurament, per les qüestions espirituals que atenyen a una religiosa- he gaudit i he trobat una persona amb qui parlar a fons com a conseqüència d'haver aplicat, en primer lloc, el perdó en mi mateix i també d'haver-lo demanat, d'haver demanat aquest començar de nou. Hem compartit converses a propòsit de l'estat de les coses (socials, polítiques), però també sobre la contemplació i el silenci. De la seva mà, així, he conegut alguns llibres del dominic lleonès José Fernández Moratiel, conegut per ser fundador de l'anomenada Escuela de Silencio. Sempre he pensat que aquells llibres, amb la consegüent lectura, m'han estat l'inici de quelcom que, posats a ser sincers, no sé fins on em portarà. De moment, però, a la convicció d'explicar el que va succeir aquell dissabte, a la nit, a l'església del monestir de Santa Clara. És veritat que vaig fer trampa. Que fer escoltar música de l'immens Johann Sebastian Bach i del desconegut, però sublim, Pierre de la Rue com a enllaç entre lectures de místics com Böhme o Silesius i antics llibres de la saviesa hindú o de savis com Mahatma Gandhi o Byung Chul-Han va facilitar molt les coses. Però no és menys cert que alguna cosa extraordinària va passar. Un silenci dens, amb una llum tènue, mentre a fora queia una tempesta amb càrrega elèctrica i algun tro, és el que va generar-se. Si ens quedéssim amb aquesta "mise-en-scène", sense cap mena de dubte, ens quedaríem en la superficialitat tan pròpia i característica del New Age, on hi ha qui ja està confonent practicar "mindfulness" amb ser més espiritual. Ser espiritual és un estat del nostre ésser on experimentem el món com un lloc misteriós i elevador. Molt a prop de Santa Clara, al Pou de Llum, sant Ignasi de Loiola ho va viure amb l'exímia Il·lustració del Cardener.

Il·lustració: Josep Cayuelas